

stæderne det, at man kommer til at indbetale i den folkekirkelige Fond det Belsøb af Offre og Accidentser, som nu betales; og at man desuden — jeg erkjender naturligvis, at det er aldeles frivilligt — betaler til sin Præst, hver Gang han forretter Tjeneste for Gn. Men hvorledes har man tænkt sig det for Landets Bedkommende? Lovforslagets Tanke er jo vistnok den, at efterhaanden, som man kommer til en fast Ordning, skal Offer og Accidentser strax ophøre. Ændringsforslaget under Nr. 43 bestemmer, at, naar denne Lov træder i Kraft, betaler man paa Landet en aarlig Afgift paa samme Maade som i Kjøbstæderne; men naar 450 Præsteskald ere satte paa fast Gage, saa bortfalder denne Afgift aldeles for Landets Bedkommende. Man vil altsaa se, at man har tænkt sig, at paa Landet skal Afgiften bortfalde, men Kjøbstæderne skulle altid betale den, og det egentlig paa to Maader. Nu har den ærede Ordfører for Mindretallet gjort gjældende, at det er Statens Midler, der forhandles om, medens jeg gjør gjældende, at det er Folketirkens. Selv om det nu virkelig er Statens, ere da Kjøbstædernes Indvaanere ikke ligesaa vel Medlemmer af Staten som Landsbyernes Indvaanere, og have hine ikke samme Ret til Statens Midler som disse? Men hvad her handles om, er jo Midler, som Kirken eier. De dele sig i to Dele. Der er først Tjenderne. Med Hensyn til dem vil man sige mig, at Tjenderne udredes af Landet og ikke af Kjøbstæderne; men vi maa jo dog betale Tjende af vore Kjøbstad-jorder ligesaa vel som Landet, og der er jo en væsentlig Forskjel paa Tjenden og den personlige Skat; thi Tjenden er en Skat, der hviler paa min Eiendom, og en hvilken den vedkommende Gier, da han kjøpte Eiendommen, vidste, at den hvilte derpaa, saa at han maa have taget den med i Beregningen af Eiendommens Værdi, da han kjøpte den. Men denne Del skal jeg gjerne lade ligge. Derimod skal jeg berøre den anden Del, som bestaar i det Jordareal, der hører til Præstegaardene. Det tilhører dog vistnok ikke Sognene. Lad nu være, som det ærede Medlem gjorde gjældende, at det tilhører Staten; ogsaa i saa Fald tilhører det saavel Kjøbstæderne som Landet, men under ingen Omstændigheder er det givet til Landsfogterne. Efter min fuldeste Overbevisning er det givet til Folketirkens Fremme og til Gode for den. Derfor paaftaar jeg, at, da Kjøbstæderne ligesaa godt høre til Folketirken som Landsfogterne, bør de have deres Andel deraf ligesaa vel som Landet. Det gaar ikke an at skjelne saaledes mellem os. Naar jeg ikke i denne Hæn-

seende har stillet Ændringsforslag for klart og tydeligt at udtale min Mening, er det ganske simpelt, fordi jeg veed, at jeg naturligvis ikke vilde komme nogen Vel med et saadant Ændringsforslag; Kjøbstæderne ere saa faatallig repræsenterede her, at vi ikke kunne sætte Noget igjennem. Men jeg har dog villet henstille det til den ærede Ministerters og det ærede Udvalgs Opmærksomhed for det Tilfælde, at der var Noget at gjøre i den af mig antydede Retning. Jeg vilde ønske, at man havde stillet Kjøbenhavn, Kjøbstæderne og Landet ens og sagt: Det er en Formue, der tilhører den danske Folketirke, og den maa deles lige, og kan det ikke slaa til, maa Statskassen træde til. Det vilde imidlertid efter min Mening være mere end tilstrækkeligt; thi den Raskule, der foreligger i Lovforslaget, anslaar de Jordarealer, der ligge til Præstegaardene, altsor laot, Den Pris, der er anslaaet for hver Lønne Hartkorn; er 5,200 Kroner; men jeg tror, at den kan meget nærmere anslaaes til 8,000 Kroner, og man vil da let se, at Præstegaardsjordernes Værdi i Stedet for de 24 Millioner Kroner, som ere opførte, vil blive omtrent en halv Gang mere, altsaa 36 Millioner Kroner, saaledes at altsaa dette, i Forening med hvad Kjøbstæderne eie af, hvad der er tillagt Kaldene, vistnok vil være tilstrækkeligt til at lønne Præsterne. — Endnu skal jeg kun gjøre en lille Bemærkning med Hensyn til § 2, nemlig, om man har tænkt sig, hvorledes man vil stille sig med Hensyn til Landsbygogne, der høre under Kjøbstæder, der engang have været saa uheldige at komme i Berøring med Kjøbstæder. Dersom den Lov, der skal gives for Kjøbstæderne, skal gjenføres i den Form, hvori det er bebudet i det foreliggende Lovforslag, ville jo det Offer og de Accidentser, som disse Beboere af Landsogterne yde til Præsterne i Kjøbstæderne, drages med ind under den Afgift, Kjøbstæderne skulle betale, og maa indbetales i den kirkelige Fond sammen med det Øvrige. Disse Folk ville altsaa for Fremtiden bestandig komme til at betale denne Afgift lige med Kjøbstædernes andre Beboere, med mindre man, hvad jeg ikke kan tro, tænker, at den Del, der falder paa Landsfognet, ogsaa kan lægges paa Kjøbstaden; dette kan imidlertid dog neppe være Meningen. Altsaa ville Beboerne i de Landsfogne, der høre til Kjøbstæder, for bestandig komme til at betale deres Andel til den kirkelige Fond, medens deres Diaboer, der ikke have været saa uheldige at komme i Forbindelse med en Kjøbstad, ville være aldeles fritagne for at svare den Slags Afgift. Jeg tror, at det ogsaa i den Henseende